jektuojamo vandens ir nuotekų tinklų vietoje aptikta dviejų akmenimis grįstų grindinių liekanų, neaiškios paskirties akmenų konstrukcija.

The Investigation on the Grounds of Kalnai Park in Vilnius

In 2017, a total of 378.3 m^2 was investigated using trenches and test pits at various sites on the grounds of Kalnai (Hill) Park in the E part of the State Cultural Reserve of Vilnius Castles. A 12th–20th-century cultural layer, a 13th-century defensive rampart (Fig. 2), the remains of 'cruciform' fortification foundations and paving from the 1831 fortress (Fig. 3), the remains of 19th-century wooden constructions (Fig. 1), a Second World War military trench, and the foundation of an indeterminate brick structure were unearthed. 14th–20th-century finds were discovered. Thick fill and alluvial layers formed in the area in the 19th–20th centuries.

Vytautas Vingis

Tyrimai Vilniaus pilių teritorijoje, Pilių parke

2017 m. spalio–lapkričio mėnesiais atlikti detalieji tyrimai Vilniaus pilių teritorijoje su įtvirtinimais, pastatais ir jų liekanomis (UK 1791), Pilių parke renovuojamų lietaus nuotekų kolektorių vietoje. 1980 m. apie 60–100 m į PR nuo rekonstruojamos trasos tyrimus vykdė Liudvikas Dzikas (1955–1991). Ištirtas 216 m^2 plotas, maždaug iki 1 m gylio fiksuoti XIX–XX a. supiltiniai sluoksniai, po jais rasta XVII–XIX a. užstatymo liekanų ir to paties laikotarpio radinių. 1981 m. Albertas Lisanka (1931–1998) 20–30 m į PR nuo rekonstruojamos trasos ištyrė 4 perkasas – iš viso 102 m^2. Iki 4 m gylio fiksuoti XIX–XX a. sluoksniai su pavieniais XVI–XVIII a. radiniais. 2015 m. P. Vutkinas vykdė žvalgymus B. Radvilaitės g. 6, 6A sklypuose. Žvalgyta apie 120 m ilgio, 30–40 cm pločio ir 50 cm gylio elektros kabelio trasa. Iki projektinio gylio fiksuotas piltinis pilkos spalvos gruntas su degto molio plytų nuolaužomis.

Detalieji tyrimai vykdyti rekonstruojamų šulinių vietose – technologinėse prieduobėse, kurių iš viso buvo 4. 3 prieduobės buvo 4x4 m dydžio, viena 7x4 m (1 pav.). Iš viso tyrimų metu ištirtas 78,7 m^2 plotas.

Perkasa 1 tirta šalia pėsčiųjų tako, apie 3 m į ŠR nuo lietaus kanalizacijos šulinio. Joje apie 35–45 cm gylyje fiksuotas XX a. akmenų grindinys. Giliau rastas 1,2–2,6 m storio maišytos pilkos, rudos, juodos žemės sluoksnis su dideliu kiekiu griuvenų, kuris pagal radinius datuojamas XIX–XX a. Šiame sluoksnyje buvo ir XVI–XVII a. keramikos šukių bei koklio fragmentas. Po minėtais sluoksniais fiksuotas 1–2,2 m storio žvyringo smėlio su moliu sluoksnis, pagal radinius datuojamas irgi XIX–XX a. Nuo 3,3–3,7 m gylio rastas 20–85 cm storio maišytos juodos žemės su smėliu sluoksnis, kuris pagal radinius datuojamas taip pat XIX–XX a. Šiame sluoksnyje rasta keletas radinių, datuojamų XVII a. (buitinė keramika, koklio fragmentas). Perkasoje tyrimai baigti pasiekus projektinį 4–4,6 m gylį nepasiekus įžemio.

Perkasa 2 (2 pav.) tirta apie 130 m į ŠR nuo perkasos 1. Perkasoje apie 60–75 cm gylyje rastas XX a. fragmentiškai išlikęs akmenų grindinys. Po juo aptiktas 1,2–1,8 m storio juodos–rudos spalvos supiltinių žemių sluoksnis su juodos spalvos intarpais, datuojamas XX a. Šiame sluoksnyje rasta ir XVI–XVII a. datuojamų radinių (buitinės keramikos šukių, čerpių fragmentų). 2,5–2,75 m gylyje fiksuotas 1,55–1,95 m storio juodos spalvos žemės sluoksnis, datuojamas irgi XIX–XX a. Šiame sluoksnyje aptikta ir XVI–XVII a. datuojamų radinių (bui-

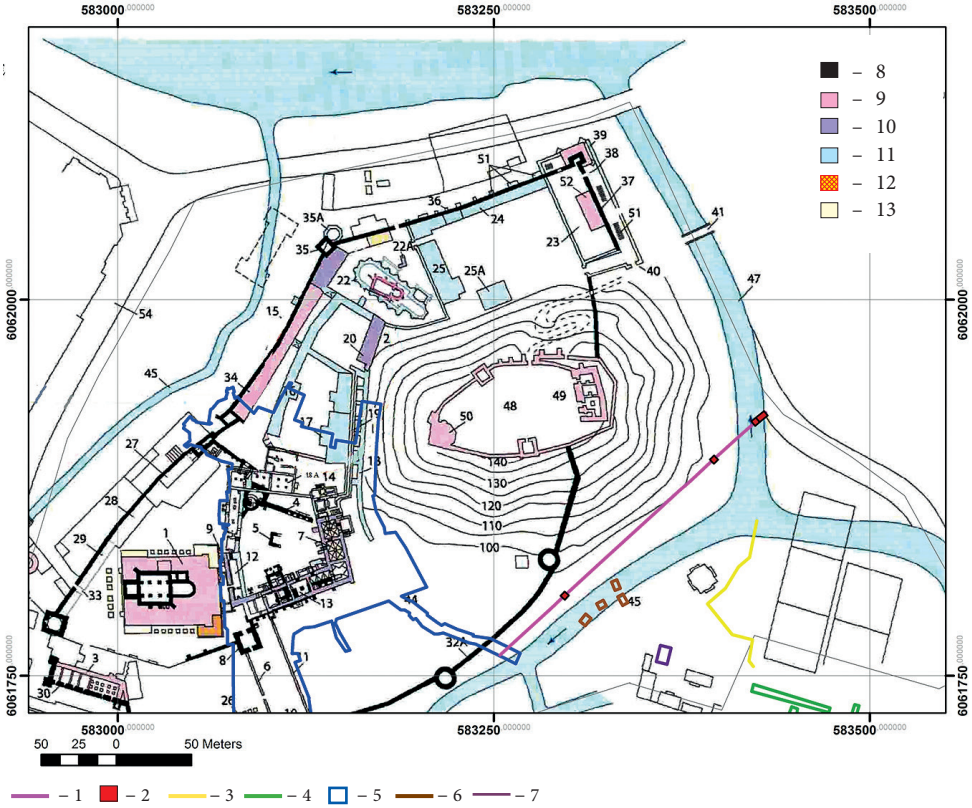

1 pav. Tyrimų vietos situacijos planas: 1 – renovuojamas lietaus nuotekų kolektorius; 2 – 2017 m. tyrimų vieta; 3 – 2015 m. P. Vutkino tyrimai; 4 – 2012 m. E. Svetiko tyrimai; 5 – 1988–2016 m. Vilniaus Žemutinės pilies Valdovų rūmų tyrimai; 6 – 1981 m. A. Lisankos tyrimai; 7 – 1980 m. L. Dziko tyrimai; 8 – XIII–XIV a. mūrai; 9 – XIV a. pabaigos – XV a. vidurio mūrai; 10 – XV a. pabaigos – XVI a. I pusės mūrai; 11 – XVI a. vidurio mūrai; 12 – XVII a. I pusės mūrai; 13 – XVIII a. pabaigos – XIX a. mūrai. V. Vingio brėž.

Fig. 1. Situation plan of the investigated locations: 1 – renovated storm drain collector; 2 – 2017 investigation site; 3 – 2015 investigation by P. Vutkin; 4 – 2012 investigation by E. Svetikas; 5 – 1988–2016 investigations of the Royal Palace of the Lower Castle in Vilnius; 6 – 1981 investigation by A. Lisanka; 7 – 1980 investigation by L. Dzikas; 8 – 13th–14th-century masonry walls; 9 – late 14th–mid-15th century masonry walls; 10 – late 15th–first half of the 16th-century masonry walls; 11 – mid-16th-century walls; 12 – first half of the 17th-century masonry walls; 13 – late 18th–19th-century masonry walls.

tinės keramikos šukių (3 pav.), keptuvės kojelė). Perkasoje tyrimai baigti pasiekus projektinį 4,2–4,45 m gylį nepasiekus įžemio.

Perkasa 3 tirta 35 m į ŠR nuo perkasos 2. Apie 30–35 cm gylyje rastas XX a. fragmentiškai išlikęs grindinys, po kuriuo fiksuotas 2–2,6 m storio vientisas maišytas pilkos–rudos žemės sluoksnis, datuojamas XIX–XX a. Jame rasta ir XVI–XVIII a. datuojamų radinių (buitinės keramikos šukių, koklio fragmentų). Apie 3 m gylyje prasidėjo 50–80 cm storio maišytas pilkos–juodos žemės sluoksnis, datuojamas irgi XIX–XX a. Minėtame sluoksnyje rasta ir XVI–XVIII a. datuojamų radinių (buitinės keramikos

0 5 cm

2 pav. Perkasa 2 tyrimų eigoje. V. Vingio nuotr.

Fig. 2. Trench 2 during the investigation.

3 pav. Perkasoje 2 rastos keramikos šukės. V. Vingio nuotr.

Fig. 3. Potsherds found in trench 2.

0 5 cm

4 pav. Perkasoje 3 rastas koklio fragmentas. V. Vingio nuotr.

Fig. 4. A stove tile fragment found in trench 3.

šukių, koklių fragmentas (4 pav.), keptuvių fragmentų). Pasiekus projektinį 3,4–3,8 m gylį, perkasoje tyrimai baigti, įžemis nepasiektas.

Perkasa 4 matuota Vilnios upės kranto šlaite, 4 m į ŠR nuo K. Škirpos alėjos važiuojamosios kelios dalies. Perkasoje 20–40 cm gylyje aptiktas fragmentiškai išlikęs XX a. grindinys, po kuriuo fiksuotas 2,2–2,4 m storio pilkos spalvos žemės sluoksnis, datuojamas XX a. Po juo 60–260 cm gylyje fiksuotas 30–40 cm storio juodos žemės sluoksnis su XIX–XX a. radiniais.

Perkasoje tyrimai baigti pasiekus projektinį 80–300 cm gylį nepasiekus įžemio.

The Investigation on the Grounds of the Vilnius Castles and in Castle Park

In 2017, four trenches (a total of 78.7 m^2) were excavated down to a set depth at the site of storm drain collectors to be renovated on the grounds of the Vilnius castles and in Castle Park (Fig. 1). Disturbed or fill layers (Fig. 2), which were dated on the basis of the finds to the 19th–20th centuries, were recorded in all of the trenches. 16th–18th-century finds were discovered among the 19th–20th-century finds in almost all of the layers (Figs. 3, 4). It is thought that the layers discovered during the investigation formed during the relocation of the Vilnia riverbed and during the installation of storm drain collectors during the second half of the 19th–20th century.